

**“Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών στην υπηρεσία της
πρόληψης
και της προστασίας του πολίτη και του οικοσυστήματος
από τις δασικές πυρκαγιές
Αξιολόγηση – προοπτικές”**

Αμφιθέατρο Υπουργείου Μεταφορών & Επικοινωνιών

5.5.2008

Συμπεράσματα της Οργανωτικής Επιτροπής

Η ημερίδα έγινε με στόχο την ευαισθητοποίηση της Πολιτείας και την ενημέρωση των αρμόδιων φορέων (κεντρική Πολιτεία, Περιφέρεια, Τοπική Αυτοδιοίκηση, εκπροσώπους του χώρου των ΤΠΕ) για τις δυνατότητες παρέμβασης των ΤΠΕ, ως προς την πρόληψη και προστασία του πολίτη και του οικοσυστήματος από τις δασικές πυρκαγιές.

Καταρχήν κατέστη σαφές και κοινά αποδεκτό ότι τόσο η πρόταση για την χρήση των ΤΠΕ, όσο και καθεαυτή η χρήση των ΤΠΕ δεν αποτελεί πανάκεια για την αντιμετώπιση του τόσο κρίσιμου αυτού θέματος. Μπορεί όμως να συμβάλει καταλυτικά εφόσον υπάρξει πολιτική βούληση και συνεργασία των συναρμόδιων υπηρεσιών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, στο επίπεδο ολοκληρωμένου σχεδίου τεχνολογικής παρέμβασης.

Η Πολιτεία έχει αντιληφθεί την κρισιμότητα των θεμάτων πρόληψης, καθώς και την αναγκαιότητα διαμόρφωσης σαφούς πλαισίου χρηματοδότησης με διάκριση αρμοδιοτήτων των φορέων στα θέματα πρόβλεψης, καταγραφής και συγκέντρωσης δεδομένων, ανίχνευσης, κατάσβεσης, καθώς και έγκαιρης προειδοποίησης και διαχείρισης κρίσεων. Ενδεικτικές των κοινών προθέσεων για αξιοποίηση των απαιτούμενων συνεργιών ήταν οι παρουσίες και εισηγήσεις των Υπ. Εσωτερικών κ. Προκόπη Παυλόπουλου, Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Χατζηδάκη καθώς και του Επιτρόπου της Ε.Ε. για τα θέματα περιβάλλοντος Σταύρου Δήμα καθώς και του Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας, κ. Μαργαρίτη Μουζά, ο συντονιστικός ρόλος του οποίου είναι καθοριστικός στα θέματα αυτά, σε συνδυασμό με το ευρύτερο πλαίσιο αντιμετώπισης καταστροφών, το οποίο συνεπικουρείται από την Ε.Ε. (βλ. Κοινοτικός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας) με πρόσφατη απόφαση της Ε.Ε. (5.3.2008). Η συμμετοχή του Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας σε όλη την διάρκεια της ημερίδας και ιδιαίτερα στην ανοικτή συζήτηση που ακολούθησε αποδεικνύει την πρόθεση της Πολιτείας να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ολοκληρωμένες λύσεις συμπεριλαμβάνοντας τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και κυρίως του Τεχνικού Συμβούλου της (ΤΕΕ, eΤΕΕ).

Στο πλαίσιο ακριβώς αυτής της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση των καταστροφών, η οποία θα συμπεριλαμβάνει την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση, αλλά και της ανάγκης εντονότερων και συντονισμένων μέτρων για την προστασία του δασικού περιβάλλοντος και του οικοσυστήματος της χώρας μας, αλλά και των πολιτών της, η Ελληνική Πολιτεία θα πρέπει:

- να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις υπάρχουσες τεχνολογίες,
- να εντοπίσει τις δυνατότητες εφαρμογής τους και τα πιθανά επιχειρησιακά θέματα που αποτελούν προϋποθέσεις εφαρμογής,
- να συντονίσει τους συναρμόδιους φορείς και τους πόρους χρηματοδότησης έργων ΤΠΕ για την πρόβλεψη κινδύνων, χαρτογράφηση, καταμέτρηση και έγκαιρη προειδοποίηση
- να κινητοποιήσει τις ειδικές συνθήκες για την περαιτέρω ανάπτυξη και αποτελεσματικότητά τους, με προβολή της κοινής χρήσης βέλτιστων πρακτικών και των σχεδίων πρόληψης και ετοιμότητας

Με την παρουσίαση των ενδεικτικών περιπτώσεων εφαρμογής που διακρίθηκαν σε τρία είδη συστημάτων (πρόβλεψη με μοντελοποίηση κινδύνων, υποστήριξη ανίχνευσης, υποστήριξη σχεδίου κατάσβεσης) και προκειμένου να ευοδωθούν οι παραπάνω προτάσεις, εντοπίστηκαν οι παράμετροι, τεχνολογικές ή μη, οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν, όπως:

- Η ανάγκη εξασφάλισης διαλειτουργικότητας στο επίπεδο κεντρικών και περιφερειακών εφαρμογών, η οποία αναμένεται να επιτευχθεί με την μελέτη προδιαγραφών που εκπονεί η Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό τόσο το ΤΕΕ, eΤΕΕ όσο και η ΕΜηΠΕΕ προτίθενται να διαθέσουν ομάδες εργασίας για την καταγραφή των υφιστάμενων συστημάτων, των πιλοτικών εφαρμογών, των ερευνητικών έργων και προτάσεων για ενίσχυση των περιγραφόμενων προτύπων
- Η ανάγκη τυποποίησης και κεντρικού συντονισμού δράσεων για την καταγραφή και συγκέντρωση δεδομένων που συνδέονται τόσο με την αποτύπωση των δασικών και άλλων στοιχείων, όσο και με τα στοιχεία πραγματικού χρόνου που αφορούν στην πρόληψη και την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Δεν υπάρχει τίποτε πιο σημαντικό σε περίπτωση κρίσης όσο το να έχει κανείς τα κατάλληλα δεδομένα την κατάλληλη στιγμή, όπως τόνισε και ο Επίτροπος για το Περιβάλλον κ. Στ. Δήμας
- Η υιοθέτηση ανοικτών προτύπων και η διασφάλιση δικαιωμάτων χρήσης για τα χωρικά και άλλα δεδομένα που συγκεντρώνονται ώστε να υπάρχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε αυτά από τους αρμόδιους φορείς.
- Η ενίσχυση του μοντέλου Εθνικής Υποδομής για την Διαχείριση Κρίσεων, όπως προδιαγράφεται από την Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας, θα πρέπει να λάβει υπόψιν τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και τις ελλείψεις πόρων και κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού (όχι μόνο για τις δράσεις ΤΠΕ). Οιαδήποτε κωλύματα θα πρέπει να εντοπιστούν (και με συνεργασία των φορέων ΚΕΔΚΕ και ΕΝΑΕ) και να διαμορφωθούν προτάσεις προληπτικής αντιμετώπισης και εξάλειψής τους.
- Η ανάγκη ενίσχυσης δράσεων πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και παρουσίασης των σχεδίων αντιμετώπισης σε όλο το εύρος της κοινωνίας, με έμφαση στην κινητοποίηση ομάδων εθελοντών και ενημέρωσή τους για προτεινόμενα μέτρα και εργαλεία πρόληψης. Ασκήσεις Πολιτικής Προστασίας, όπως εκείνης που πραγματοποιήθηκε στην Σαρδηνία τον προηγούμενο χρόνο θα μπορούσαν επίσης να γίνουν συχνότερα, και στην Ελλάδα, με συνεπικουρία επιστημονικών παραγόντων και το ΤΕΕ
- Η επιτακτική ανάγκη εξειδικευμένης στελέχωσης και εκπαίδευσης των φορέων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στους φορείς που θα συμμετέχουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών σε θέματα ΤΠΕ. Σημαντικό ρόλο θα μπορούσε να έχει η συμμετοχή της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό Δίκτυο Αντιμετώπισης Καταστροφών που σχεδιάζεται για το 2009, εξειδικεύοντας παραμέτρους που αφορούν σε ιδιαιτερότητες του φυσικού και πολιτιστικού μας περιβάλλοντος.
- Η αξιοποίηση της γνώσης και τεχνογνωσίας για τα παραπάνω θέματα, που καταρχήν θα πρέπει να καταγραφεί και κατά δεύτερον να διατεθεί με τον καλύτερο τρόπο στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Για τον λόγο αυτό απαιτείται ο συντονισμένος σχεδιασμός εθνικών συστημάτων υποστήριξης λήψης αποφάσεων σε θέματα διαχείρισης κρίσης, με συνεργασία όλων των κρατικών φορέων και η εξειδίκευσή τους για την περίπτωση της προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας μας.
- Η αντιμετώπιση, τέλος, των «κενών» θεσμικού πλαισίου για την πρόληψη και αντιμετώπιση των καταστροφών, όπως εντοπίζεται κυρίως στην πολυπλοκότητα των συναρμοδιοτήτων των φορέων της Πολιτείας, θεωρείται κρίσιμότερη και εντοπίζεται ταυτόχρονα στα Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση και Διοικητική Μεταρρύθμιση, όπου γίνεται αναφορά στα θέματα αυτά. Είναι λοιπόν σημαντική η πρόβλεψη ρυθμίσεων άμεσα, πριν σχεδιαστούν οιαδήποτε ολοκληρωμένες εφαρμογές